

Bilten

- * Aktivnosti iz Programa Kontinuirane Obuke (PKO)
- * Aktivnosti iz Programa Početne Obuke (PPO)
- * Aktivnosti za administrativno osoblje sudova i tužilaštava
 - * Ostale Aktivnosti

Maj 2019

Aktivnosti iz Programa Kontinuirane Obuke (PKO)

Tumačenje poreskih zakona na Kosovu

Dana 07-08 maja 2019. godine, u Akademiji Pravde u okviru Programa Kontinuirane Obuke (PKO), organizovala je tekuću obuku pod nazivom „Tumačenje poreskog zakonodavstva na Kosovu“.

Cilj ove obuke je bio da se unapredi znanje učesnika o ispravnom tumačenju poreskog zakonodavstva i njegova pravedna primena u praksi.

Pitanja koja su razmatrana i kojima je pridata ogromna važnost su bila: Zakon o prihodima Korporacija, Upravno Uputstvo o Prenošenju Cena, Odredbe Zakona o porezu na Lični

Dohodak. Posebna pažnja tokom ove je posvećena Zakonu o Poreskoj Upravi i njenim Postupcima, dileme i izazovi sa kojima se suočavaju u različitim slučajevima u sudskoj praksi.

Metodologija koja se koristila je bila kombinovana sa teorijskim objašnjenjima i interaktivnim diskusijama, u kojoj treneri kroz praktične slučajeve i tumačenje zakonskih odredbi su nudili odgovarajuća rešenja.

Korisnici ovog dvodnevnog treninga bili su sudije i stručni saradnici iz osnovnih sudova i Apelacionog Suda Republike Kosovo.

Krivični Zakonik i Zakon o krivičnom postupku

Dana 8, 10 i 11 maja 2019. godine, Akademija Pravde u saradnji sa ambasadam SAD-a (Zakonodavno Odeljenje SAD-a) sprovedla je sledeći regionalnu obuku o Krivičnom Zakoniku i Zakoniku o Krivičnom Postupku.

Svrha ove obuke je bila da se korisnici upoznaju sa novim zakonskim odredbama Krivičnog Zakonika i njihovu pravilnu primenu u praksi.

Tokom obuke u trajanju od tri dana uzastopce, razmatrane su zakonske promene analizirajući izmene i dopune koje se odnose na krivična dela protiv opštinskih službi, krivična dela službene korupcije i krivična dela protiv službene dužnosti i novi članci koji su uvršteni u Krivični Zakonik koji je stupio na snazi.

Posebna pažnja posvećena je i izmenama i

dopunama koje se očekuju uvesti u Zakoniku o Krivičnom Postupku, kao što su obavezna odbrana, branilac na javne troškove, kada odbrana nije obavezna i prava oštećene osobe ili žrtve, odbacivanje krivične prijave, pravo žalbe na odbacivanje, posebne istražne radnje, ispitivanje u pred-pretresnom postupku, izjave u pred-pretresnom postupku i posebne istražne mogućnosti. Razgovarano je i o novoj odredbi kojom određuje (reguliše) suspenzija sa dužnosti službenog lica, javni pristup optužnici i objavljivanje presude, suđenje u odsustvu, ročište o određivanju kazne.

Korisnici ovog treninga bili su sudije, tužioc, advokati i branitelji žrtava iz regiona Peći.

Polna ravnopravnost u sporovima o pravu na nasleđe i sporovima sa radnog odnosa

Dana 10. maja 2019, Akademija Pravde u okviru PKO-a, je ostvarila obuku na temu „Polna ravnopravnost u sporovima o pravu na nasleđe i sporovima sa radnog odnosa“

Cilj ove obuke je bilo unapređenje znanja sudija u vezi polne ravnopravnosti u sporovima oko prava na nasleđivanju i sporovima sa radnog odnosa“

U prvom delu ove obuke obrađeni su teme: Kršenje neophodnog dela i sudski postupak u slučajevima kršenja, ne-izjavljivanje naslednika i postupak nakon objave nasleđivanja, diskriminacije u pravu na nasleđivanje u drugim oblicima kao što je kršenje za života ili činjenično odvajanje, diskriminaciju na poslu i način nastupanja polne diskriminacije. Dok su u drugom delu obuke obrađivane teme: Sudska zaštita u slučajevima diskriminacije na polnoj osnovi i izrada i obrazloženje sudskih odluka shodno specifikama postupka i konkretnim slučajevima.

Još na početku je naglašeno da je pravo na obavezni deo jedno pravo fizičkog lica koje u skladu sa odredbama Zakona o nasleđivanju je pozvano da nasleđuje, ali koje je u suprotnosti sa poslednjom željom-voljom ostavitelja (pokojnika) u slučaju raspolaganja njegove

imovine nakon njegove smrti . Sadržaj i visina prava na obavezni deo imovine određuje se normama imperativnog karaktera. Obavezni deo se ne određen po službenoj dužnosti, ali se određuje i primenjuje samo uz zahtev naslednika koji ima svojstvo (kapacitet) obaveznog naslednika u skladu sa zakonom.

Na ovoj obuci je naglašeno da sudsko rešenje doneseno u naslednom postupku ima deklarativni efekt, i osoba- sudski ili testamentarni naslednik, nema prepreke da pokrene spor protiv naslednika proglašenog kao testamentarnog ili sudskog naslednika da bi tražio prava iz zaostavštine, kao što i osoba koja ima materijalno-pravne zahteve na zaostavštinu ostavitelja ima jedno takvo pravo da pokrene građanski spor. Naslednici koji nisu uključeni u nasledni ostavinski postupak imaju pravo pokrenuti parnični postupak sa naslednom tužbom protiv sudskih naslednika koji su uključeni u ostavinski postupak i protiv kojih su proglašeni naslednicima.

Tokom ove obuke su korišteni metodi teorijskih objašnjenja, na osnovu slučaja studiranja koje je praćeno interaktivnim diskusijama olakšanih od strane trenera, kroz analizu i diskusije o temama, s naglaskom na primenu polne ravnopravnosti u sporovima o pravu na nasleđivanje i sporovima iz radnog odnosa.

Korisnici su bili sudije osnovnih sudova stručni saradnici u Republici Kosovo.

Primena Zakona o azilu u Republici Kosovo

Dana 13. Maja 2019. godine, Akademija Pravde uz podršku UNHCR-a u okviru PTO-a, sprovela je obuku na temu „Primena Zakona o Azilu u Republici Kosovo”, koja je održana.

Svrha ove obuke je bila unapređenje znanja sudija o ulozi međunarodnih akata o azilu i zakonodavstva na snazi za azil prilikom odlučivanja o azilu i uloga stranaka u postupku azila koji se odvija u Republici Kosovo.

U prvom delu ove obuke obrađene su teme: Međunarodno Pravo o Izbeglicama - Međunarodna konvencija o azilu i važnost primene Zakona o Azilu na Kosovu. Dok su u drugom delu obrađene: Primena zakonodavstva o azilu o pitanjima azila - slučajevi sudske prakse i slučajevi studija te primeri iz nacionalne sudske prakse i država u regionu u vezi s azila.

Od samog početka, objašnjena je uloga Međunarodne Konvencije o Azilu i odnos Kosovskog Zakona o Azilu u ovoj Konvenciji. Takođe je obrađeno i sprovođenje odredbi koje se odnose na zahtev azilanata podnetom pri Odeljenju za državljanstvo, Azil i Migraciju u okviru Ministarstva Unutrašnjih Poslova i Nacionalne komisije za Izbeglice na Kosovu, kao i procedura upravnog spora pri nadležan om sudu.

Pitanja koja su bila u središtu bile su i dileme koje se nadovežu sa statusom i boravkom lica koja traže međunarodnu zaštitu, sudskim postupkom zaštite i njihovo proterivanja od strane Republike Kosovo na osnovu odredbi Zakona o Azilu i njihove pravilne primene od strane nadležnih organa Republike Kosovo.

Na ovoj obuci je naglašeno da u Republici Kosovo izbeglica ne bi trebalo da budu proterane ili vraćena na bilo koji način do granica teritorija gde bi život ili sloboda azilanata bila ugrožena zbog rase, vere, nacionalne pripadnosti, članstva u određenoj društvenoj grupi ili politička uverenja. Republika Kosovo, priznaje pravo na azil stranim državljanima ili licima bez državljanstva na njihov zahtev, koji ispunjava kriterijume za izbeglice utvrđene Zakonom o Azilu. Međutim, u Republici Kosovo, pravo na azil se može uskratiti licima za koje se postoji osnovana sumnja da su: počinili su zločine protiv mira, ratne zločine ili zločine protiv čovečanstva u skladu sa Poveljom (kartom) UN-a.

Tokom ove obuke korišćene su metode teorijskog objašnjenja, zasnivajući se na slučajevima studiranja i praćene interaktivnim diskusijama koje su olakšane od strane trenera, kroz analizu i obrađivanja tema, usredsredivši se na pitanja azila.

Korisnici su bili sudije Upravnog Odeljenja Osnovnog Suda i Apelacionog Suda, tužioci iz Osnovnih Tužilaštava, stručni saradnici u sudovima i tužilaštvima, službenici UNHCR-a i civilno društvo (CRPK).

Međunarodna Pravna Saradnja na Krivičnim Pitanjima

Dana 14. maja 2019 godine, Akademija Pravde, u okviru Programa Kontinuirane Obuke i uz podršku GIZ-a, sprovela je obuku na temu „Međunarodna Pravna Saradnja na Krivičnim Pitanjima“.

Cilj ove obuke je bio da se povećaju profesionalni kapaciteti sudija i tužilaca u pravilnoj primeni zakonskih odredbi koje se odnose na međunarodnu pravnu pomoć u krivičnim pitanjima, počevši od izrade zahteva za pravnu pomoć isto tako i njihovo obrađivanje kada budu podnesene od dotičnih država i na izradi odluka u postupku ekstradicije (izručenja).

Tokom obuke je razrađena pravna osnova i definicije određenih postupaka međunarodne pravne saradnje, stavljajući poseban naglasak na izručenje, uloga Ministarstva pravde u ovom

postupku, kao i različite mogućnosti za saradnju sa različitim državama.

Takođe, kroz primerima iz sudske prakse objašnjeno je niz aspekata kao što su: izručenje, uloga osnovnog tužilaštva nakon prijema zahteva za izručenje, sudskih postupaka za izručenje, pojednostavljeni postupak izručenja, sudske odluke u vezi sa zahtevom za izručenje, odluka Ministarstva pravde u vezi istih, konkurentni zahtevi za izručenje, prenos krivičnog postupka, prebacivanje osuđenih lica, priznavanje i izvršenje presuda i uzajamne pravne pomoći.

Korisnici ove obuke bili su sudije i tužioci sa osnovne i Apelacione instance, sa svih regiona Republike Kosovo.

Dozvola sudskog izvršenja i odlučivanje u skladu sa prigovorom

Dana 16. maja 2019. godine, Akademija Pravde organizovala je dvodnevnu obuku na temu „Dozvola sudskog izvršenja i odlučivanje u skladu sa prigovorom“ u okviru PKO.

Svrha ove obuke bila je da se unapredi znanja sudija u vezi sa postupkom za razmatranje predloga sudskog izvršitelja i da se dozvoli izvršenje, kao i odluke donete u fazi razmatranja prigovora.

U prvom delu obuke obrađene su sledeće teme: Izvršni naslovi-izvršni dokument i verodostojni dokument i uslovi za dozvolu izvršenja. U drugom delu, obrađene su nadležnosti za odlučivanje u vezi prigovora i razlozi za podnošenje prigovora, kao i odluke suda u vezi s tim.

Na početku je naglašeno da Zakon o Izvršnom Postupku uređuje postupak kojim sudovi i privatni izvršitelji utvrđuju i sprovode izvršenje na osnovu izvršnih dokumenata i verodostojnih dokumenata, ako posebnim zakonom nije drukčije određeno.

Dalje je naglašeno da Zakon o izvršnom postupku predviđa prigovor kao pravni lek kojim stranke mogu uložiti žalbu na odluku izvršnog organa, čime je dozvoljeno izvršenje. Sprovođenje izvršnih postupaka od strane privatnih sudskih izvršitelja ima prednost uklanjanja odgovornosti upravljanja izvršnog postupka od sudija i sudskih izvršitelja, koji često oduzimaju važan deo njihovog vremena.

Naglašen je procena da velika kašnjenja u izvršenju građanskih presuda u sudovima na Kosovu ozbiljno ugrožavaju pravo na pravično suđenje u razumnom vremenskom roku, čime se narušava vladavina prava uopšte. U ovom kontekstu, Evropska Komisija u Izveštaju o napretku za Kosovo za 2010. godinu kaže da: „Neizvršene presude narušile su poverenje javnosti u sposobnost, profesionalnost i pravednost pravosuđa, ograničavajući tako efikasan pristup pravdi.

Takođe je naglašeno da privatni sistem isto tako ima prednost uklanjanja odgovornosti za upravljanje procesom izvršenja od sudija i sudskih izvršitelja sudova. Ove odgovornosti pripadaju privatnim agentima, ali uloga sudova i dalje je veoma važna, jer osetljivija pitanja kao što su porodična pitanja ostaju isključiva nadležnost sudova, kao i pravni lekovi su ostavljeni na odlučivanje sudovima, a takođe i druga važna funkcija je nadzor, jer stranke koji smatraju da je privatni agent prekršio neko od njegovih prava, može se žaliti sudu. Iz ovih razloga je naglašeno da su sistemi izvršenja zasnovani oko privatnih agenta za izvršenje postali standardi u većem delu Zapadne Evrope, i u bivšim socijalističkim zemljama i u Centralnoj te Istočnoj Evropi.

Tokom ove obuke korišćene su metode delimičnog teorijskog objašnjenja, na osnovu slučajeva sudske prakse koji su praćeni vežbama, interaktivnim diskusijama, materijala koji su pružili treneri i analizom slučajeva studiranja, obrađene su važeće zakonske odredbe koje regulišu ovu oblast.

Korisnici ove obuke bili su sudije osnovnih sudova, sudije Apelacionog Suda, stručni saradnici i privatni izvršitelji.

Ratni zločini

Dana 16-17 maja 2019 godine, Akademija Pravde u okviru Programa Kontinuirane Obuke je sprovela obuku o „ratnim zločinima“.

Cilj ove obuke je bio da se unapredi znanje učesnika kroz diskusije i prezentacije najboljih praksi kako da sastavljanju i predstavljaju na sudovima zločine u skladu sa međunarodnim pravom, u vezi sa oružanim sukobima, i zemlje uključene u ratu u vezi istrage i analize svedoka u svojstvu tužilaca i sudija.

U početku su od strane međunarodnih trenera predstavljeni zločini kao deo rasprostranjenog ili sistematskog napada na civilno stanovništvo, čiji je cilj celovito ili delimično uništenje jedne, nacionalne, etničke, rasne ili verske grupe, kako je istaknuto i u Ženevskoj Konvenciji 1949 i dodatnim protokolima.

Na prvoj sesiji su razrađeni glavni oblici odgovornosti, podsticanje, izvršenje, saizvršenje, zajednička krivična dela (ZKD), oblik „sistematski, organizovani sistem zlostavljanja, komandne odgovornosti, odnos nadređeni

(starešina)-podređeni i odgovornosti nadređenih lica za njihove podređene u vršenju krivičnih dela tokom oružanog sukoba.

U drugoj sesiji je razrađena istraga, prikupljanje dokaza, pretres (pretraživanje) i pritvor, zahtev za pravnu pomoć – uključujući i saradnju sa Mehanizmima Međunarodnih Krivičnih Sudova, zaštita osetljivih izvora (informacija) i ugroženih svedoka, saslušanje svedoka, ispitivanje osumnjičenih i upravljanje informacijama, uključujući rukovanje, obradu i čuvanje dokaza, analizu dokaza i tereta dokazivanja, slučaj okolnosti, sredstva za smanjenje rizika od zastrašivanja svedoka (uključujući predložene zakonske novine u Zakoniku).

Metodologija obuke je zasnovana na interaktivnim diskusijama obrađujući različite slučajeve sa sudske prakse.

Korisnici ove obuke bili su sudije, tužioci i stručni saradnici iz odeljenja Teških Krivičnih Dela Sudova i Tužilaštva.

Krivični Zakonik i Zakon o Krivičnom Postupku

Dana 16-17 i 18 maja 2019. godine, Akademija Pravde u saradnji sa ambasadam SAD-a (Zakonodavno Odeljenje SAD-a) sprovela je sledeći regionalnu obuku o Krivičnom Zakoniku i Zakoniku o Krivičnom Postupku.

Svrha ove obuke je bila da se korisnici upoznaju sa novim zakonskim odredbama Krivičnog Zakonika i njihovu pravilnu primenu u praksi.

Tokom obuke u trajanju od tri dana uzastopce, razmatrane su zakonske promene analizirajući izmene i dopune koje se odnose na krivična dela protiv opštinskih službi, krivična dela službene korupcije i krivična dela protiv službene dužnosti i novi članci koji su uvršteni u Krivični Zakonik koji je stupio na snazi.

Posebna pažnja posvećena je i izmenama i dopunama koje se očekuju uvesti u Zakoniku o Krivičnom Postupku, kao što su obavezna odbrana, branilac na javne troškove, kada odbrana nije obavezna i prava oštećene osobe ili žrtve, odbacivanje krivične prijave, pravo žalbe na odbacivanje, posebne istražne radnje, ispitivanje u pred-pretresnom postupku, izjave u pred-pretresnom postupku i posebne istražne mogućnosti. Razgovarano je i o novoj odredbi kojom određuje (reguliše) suspenzija sa dužnosti službenog lica, javni pristup optužnici i objavljivanje presude, suđenje u odsustvu, ročište o određivanju kazne.

Korisnici ove obuke bili su sudije, tužioc, advokati i zaštitnici žrtava region Uroševca.

Pravo na slobodu i sigurnost - Član 5. Evropske Konvencije za Zaštitu Ljudskih Prava i Osnovnih Sloboda

Dana 23. maja, 2019, godine, Akademija Pravde je u okviru PKO, je sproveda obuku o „Pravo na slobodu i sigurnost - Član 5 EKZLjPOS“.

Cilj ove obuke je bio da se unapredi znanje sudija o ulozi, strukturi, i pozitivnim obavezama prema koje proizilaze iz člana 5 Evropske Konvencije za Zaštitu Ljudskih Prava i Osnovnih Sloboda (EKZLjPOS).

U prvom delu ove obuke su obrađene teme: Sadržaj osnovnih odredbi i pojmova iz člana 5 Evropske Konvencije i osnovnih standarda u odredbama člana 5. Evropske Konvencije u slučaju pritvora lica od strane države. U drugom delu obuke su obrađene teme: Specifična pravna osnova i odredbe koje regulišu položaj pritvorenika i sudske prakse i novine koje ona donosi o primeni odredaba člana 5. Evropske Konvencije. Od samog početka su obrađeni zahtevi koje sadrži član 5 Evropske konvencije - pravo na slobodu i sigurnost u sporu sudske prakse Evropskog Suda za Ljudska Prava (EKZLjPOS). Svestrano su obrađene i nedoumice u praksi oko primene odredaba člana 5. Evropske Konvencije, u ovom kontekstu, zakonitost pritvora, dozvoljeni osnovi, postupane garancije, pritvor posle izricanja presude, pritvor u očekivanju ekstradicije i pravo na naknadu štete.

Na ovoj obuci je istaknuto da član 5 Evropske Konvencije sadrži ključne elemente u zaštiti ljudskih prava pojedinca. Lišavanje sa ovih

prava ima direktnu vezu i uticaj na uživanju mnogih drugih prava, kao i pravo porodice i privatnog života, pravo na slobodu okupljanja, izražavanja pa sve do prava na slobodu kretanja. Takođe, na ovoj sesiji su obrađeni standardi koji štite fizičku slobodu a posebno slobodu od hapšenja i proizvoljnog hapšenja (pritvaranja) potkrepiвши to sa primerima iz prakse Evropske Konvencije.

Takođe je zaključeno da bi sudije trebale na dosledan način trebali da imaju u vidu da sa ciljem da takve slobode reda imaju smisla, svako lišavanje od njih treba uvek da bude samo u izuzetnim okolnostima, biti objektivno opravdana i da ne traju više nego što je apsolutno neophodno.

Tokom ove obuke bili su korišćeni metodi teorijskog objašnjavanja, na osnovu slučajev za studiranje i sudske prakse Evropske Konvencije e zajedno sa interaktivnim diskusijama koje je organizovao trenera, kroz analizu i diskusiju o temama, sa fokusom na primeni prava na slobodu i sigurnost u skladu sa Evropskom Konvencijom te praćene zadacima podeljenim grupama učesnika.

Korisnici: Sudije i tužioci svih nivoa u Republici Kosovo i stručni saradnici.

Vaspitne mere i kazne prema maloletnicima

Akademija Pravde, je 28. maja 2019.godine, u okviru programa Kontinuirane Obuke, organizovala obuku na temu “Vaspitne mere i kazne prema maloletnicima”.

Cilj obuke je bio unapređenje znanja učesnika o praktičnoj primenu vaspitnih mera koje se mogu izreći maloletnicima.

Tokom obuke obrađene su izmene novog Zakonika Pravde o vaspitnim merama za maloletnike, koje će doprineti bržem odabiru vaspitnih mera, kao i izmena odluke o izvršenju vaspitne mere. Posebna pažnja je takođe posvećena i vrstama odluka kao i izvršenju kazni

i mera.

Osim toga, razmatrano je izvršenje mera i kazni u slučajevima kada su maloletnici strani državljani i međunarodna pravna saradnja u slučajevima kada su maloletni prestupnici strani državljani.

Obuka se razvila u formi interaktivnih diskusija, gde su učesnici imali priliku da predstave izazove i poteškoće sa kojima se suočavaju u sudskoj praksi.

Korisnici ove obuke su bili sudije, tužioc i stručni saradnici.

Skrivene mere

Dana 29 maja 2019, Akademija Pravde, u okviru Programa Kontinuirane Obuke (PKO), sprovela je obuku na temu "Skrivene mere".

Osnovni cilj ove obuke bio je unapređenje znanja učesnika o pravnom okviru, kojim se reguliše način izdavanja skrivenih istražnih i nadzornih mera, kao i procedura za implementaciju i primenu ovih mjera.

Tokom ove obuke oni su naglasili važnost ovih mjera i njihovo pošteno sprovođenje u praksi, vrste svih mjera i faza istrage tokom kojih su mogli biti odobreni. Nadalje, adresirani su uslovi za izdavanje ovih mera, rokovi za izdavanje ovih mera, prava stranaka na koje se te mere odnose i

tehničke mogućnosti za nadgledanje tehničke i praktične implementacije ovih mera. U tom kontekstu razrađene su nadležnosti policije, državnog tužioca i pretpretresnog sudije.

Metodologija obuke bila je tretiranje studija slučaja iz sudske prakse, kombinacija teorije i praktičnih slučajeva koje su predavali treneri kako bi doprinali ujedinjenju sudske prakse u ovoj oblasti.

Korisnici ove obuke su bili: sudije, tužioc i stručni saradnici.

Krivični Zakonik i Zakon o krivičnom postupku

Dana 30,31 i 1 juna 2019. godine, Akademija Pravde u saradnji sa ambasadam SAD-a (Zakonodavno Odeljenje SAD-a) sprovela je sledeći regionalnu obuku o Krivičnom Zakoniku i Zakoniku o Krivičnom Postupku.

Svrha ove obuke je bila da se korisnici upoznaju sa novim zakonskim odredbama Krivičnog Zakonika i njihovu pravilnu primenu u praksi.

Tokom obuke u trajanju od tri dana uzastopce, razmatrane su zakonske promene analizirajući izmene i dopune koje se odnose na krivična dela protiv opštinskih službi, krivična dela službene korupcije i krivična dela protiv službene dužnosti i novi članci koji su uvršteni u Krivični Zakonik koji je stupio na snazi.

Posebna pažnja posvećena je i izmenama i

dopunama koje se očekuju uvesti u Zakoniku o Krivičnom Postupku, kao što su obavezna odbrana, branilac na javne troškove, kada odbrana nije obavezna i prava oštećene osobe ili žrtve, odbacivanje krivične prijave, pravo žalbe na odbacivanje, posebne istražne radnje, ispitivanje u pred-pretresnom postupku, izjave u pred-pretresnom postupku i posebne istražne mogućnosti. Razgovarano je i o novoj odredbi kojom određuje (reguliše) suspenzija sa dužnosti službenog lica, javni pristup optužnici i objavljivanje presude, suđenje u odsustvu, ročište o određivanju kazne.

Korisnici ove obuke bili su sudije, tužioc, advokati i zaštitnici žrtava region Mitrovica

Praktično tretiranje ugovorom o kreditu

Dana 31. maja 2019, Akademija Pravde, u okviru Programa Kontinuirane Obuke (PKO), sprovela je obuku na temu "Praktično tretiranje ugovorom o kreditu".

Cilj ove obuke bio je unapređenje znanja sudija u primeni i tumačenju ugovornih odredbi u sporovima podnetim sudovima, kao i pravnom okviru i pravilima CBK, koji regulišu ugovor o kreditu i zateznu kamatu.

Tokom ove obuke je naglašen značaj ugovora o kreditu i njegove pravedne primene u praksi, kao i forma, bitni elementi ovog ugovora, njegovo raskidanje, plaćanje kamata i mnoge druge karakteristike. Nadalje tretirane su klauzule ugo-

vora o kreditu, rane otplate kredita, kamatne stope, hipoteke i njihovo izvršenje su takođe tretirane. U tom kontekstu razrađene su nadležnosti Suda i pravni osnov za izvršenje hipoteka.

U okviru ove obuke implementirana je metodologija interaktivnog učenja koja se sastojala od predavanja, vežbi i diskusija, uključujući teoretski tretiranje određenih ugovora, predstavljanje hipotetičkih slučajeva i konkretnih slučajeva iz sudske prakse.

Korisnici ove obuke su bili: Sudije, pravni službenici iz Apelacionog Suda i pravni službenici Osnovnog Tužilaštva u Prištini.

Aktivnosti iz Programa Početne Obuke (PPO)

Aktivnosti koje se sprovode u okviru početne obuke za novoimenovane sudije (VI generacija)

Akademija Pravde, u okviru programa početne obuke za novoimenovane sudije, nastavila je sa realizacijom planiranih aktivnosti u skladu sa definisanim programskim planom.

U okviru teorijske obuke sprovedeno je ukupno 3 sesije treninga iz modula: Zakonik o Krivičnom Postupku Republike Kosovo.

Iz pod-modula: „Posebne procedure u skladu sa ZKPK-om, održane su dve (2) sesije obuke koje se bave pitanjima kao što su: Krivična odgovornost fizičkog lica, mentalna onesposobljenosti smanjena mentalna onesposobljenost prema Krivičnom zakonu Republike Kosovo, Privremena i trajna mentalna oboljenja, pritvor za osobe s mentalnim poremećajima, mjere obaveznog liječenja, krivični postupak protiv maloljetnika s duševnim poremećajima itd.

Iz pod-modula: "Postupci po pravnim lekovima",

provedena je jedna (1) sesija obuke i razgovaralo se o redovnim pravnim lekovima sa posebnim naglaskom na Žalbu, Rokove za žalbe, Prava okrivljenika za žalbu, Izvanredne pravne lekove, Zahtev za zaštitu zakonitosti, Zahtev za preispitivanje postupka, Zahtev za ublažavanje kazne, itd.

Takođe tokom maja 2019, novoimenovane srpske sudije su bile podvrgnute završnom testu po modulima: Krivični zakonik, Zakonik o krivičnom postupku, Civilno, Upravno i Privredno pravo (materijalni i proceduralni deo).

Tokom ovog perioda, dva dana praktične obuke sprovedena su u sudovima prema utvrđenom rasporedu. Prvu obuku prati pet (5) sudija srpske zajednice.

Aktivnosti koje se sprovode u okviru početne obuke za novoimenovane sudije (VII generacija)

Akademija Pravde, u okviru programa početne obuke za novoimenovane sudije (VII generacija), nastavila je sa realizacijom planiranih aktivnosti u skladu sa definisanim programskim planom.

U okviru teorijske obuke organizovano je ukupno 18 sesije treninga iz modula: Građansko, upravno i privredno pravo.

Iz pod-modula: "Parnični postupak - drugi dio su sprovedena dva (2) treninga i razmatrana su sljedeća pitanja: Obezbeđenje tužbe, okončanje postupka, odbacivanje spornog postupka, troškovi parničnog postupka, oslobađanje od plaćanja troškova itd

Takođe, iz modula "Porodično pravo", organizovana su dva (2) sesije treninga, pri čemu su novoimenovane sudije više upoznate sa značenjem i vrstama usvajanja, osnivanjem i prestankom usvajanja, razumijevanjem imovinskih odnosa supružnika, podjelom imovine zajedničke zaštitne mjere protiv nasilja u porodici itd.

Izrađeno je pet (5) treninga iz pod-modula "Upravno pravo", koji je obuhvatio teme kao što su: Principi i izdavanje upravnog akta, izvršenje konačne upravne odluke, administrativni sukob, strane u upravnom postupku, tužba u upravnom sukobu, alati pravni i vanredni u upravnom sukobu itd.

U okviru pod-modula "Privredno pravo" sprovedeno je pet (5) sesija obuke i obrađene su sledeće teme: Privredno i trgovinsko pravo, vrste poslovnih udruženja, stečaj, likvidacija i reorganizacija pravnih lica, ugovori u privredi, bankarski poslovi i osiguranje, prava intelektual-

ne svojine, žigovi, alternativno rješavanje sporova (Arbitraža, Medijacija).

Takođe, iz pod-modula: "Obligaciono pravo" organizovana su dva (2) sesije treninga, gde su učesnici bili upoznati sa pojmom i klasifikacijom obaveza, formalnim i materijalnim resursima obaveza, principima obaveza i ugovornim pravom, opštim uslovima i specifični za potpisivanje ugovora itd.

Iz pod-modula: "Zakon o nasleđivanju, sprovedena su dva (2) sesije treninga i adresirana su sledeća pitanja: Predmet nasleđivanja, nasleđivanje na osnovu zakona, nasleđivanje, vanzemaljska nasledna prava, neophodno nasleđivanje, nasleđivanje na osnovu volje, podjele predmeta nasljedstva, podjele predmeta kućanstva, itd.

Tokom ovog perioda, 12 dana praktične obuke sprovedeno je u sudu u skladu sa utvrđenim rasporedom i jednom (1) posjetom Ustavnom Sudu Republike Kosovo.

Početnoj obuci prisustvuju (39) novoimenovane sudije, sedam (7) od njih su iz srpske zajednice.

Izveštaj o poseti novoimenovanih sudija (VII generacija) Ustavnom Sudu

Akademija Pravde, u okviru Programa Početne Obuke, dana 27.05.2019 organizovala je za novoimenovane sudije (generacija VII) u "Ustavnom sudu Republike Kosovo".

U okviru ove posete, sudije su bile pažljivo obaviještene o zakonitosti, radu, aktivnostima i problemima s kojima se suočava ova institucija.

U početku se raspravljalo o osnovi za istoriju Ustavnog Suda na Kosovu, koja ima staru istoriju koja datira iz 1969, kada je prema zakonima KSAK-a formiran ogranak ustavnog suda pri Vrhovnom Sudu Kosova.

Zatim se, kao nastavak višegodišnjih napora, razgovaralo i o osnivanju Ustavnog Suda 2008, za radnu grupu i prve članove.

Nakon toga, raspravljalo se o pravnoj osnovi Ustavnog Suda, koja se oslanja isključivo na najviši pravni akt zemlje koji je Ustav Republike Kosovo objavljen 09 aprila 2008, kao i zakon o Ustavnom Sudu.

Tokom diskusija, tretirano je i uloga i svrha Ustavnog Suda, a to je zaštita ustavnosti, zaštita prava građana, kontrola kršenja bilo koje zakonske odredbe, efikasnost pravosudnog sistema i principi na kojima se vrši ustavni sud, Jednakost, nepristrasnost, nezavisnost i profesionalnost suda.

Takođe, tokom obuke tretirano je i izbor sudija Ustavnog Suda koje bira Skupština Republike Kosovo, sa ukupno 9 članova, od kojih 7 bira 2/3 poslanika, dok su druga 2 člana izabrana većinom glasova.

U okviru predavanja održana je rasprava o odlukama suda u Strazburu, izvještaj Ustavnog Suda sa tim sudom, odluke zasnovane na

poštivanju ljudskih prava i sloboda, preporuke u donošenju odluka itd.

Nadalje, tretirano je i Venecijanska Komisija, u kojoj je Ustavni Sud Kosova deo te Komisije, do sada je razmatrala 7 predmeta. Uloga Komisije je da pruži pravne savjete državama članicama, posebno da pomogne državama koje žele da prilagode svoje pravne i institucionalne strukture u skladu sa evropskim standardima. Komisija takođe nudi međunarodno iskustvo u oblasti demokratije, ljudskih prava i vladavine prava.

Takođe, tokom obuke razgovarano je o pitanjima obrade zahteva ustavnom sudu, obliku donošenja odluka, članu 113.7 u vezi sa pojedinačnim zahtevima, članom 113.8 u vezi sa slučajnom kontrolom, pravnim dejstvima odluka donetih od strane Ustavnog Suda itd.

Obuka je sprovedena na interaktivan način među učesnicima i trenerima.

Korisnici obuke bili su novoimenovane sudije (generacija VII) 2019-2020.

Aktivnosti za administrativno osoblje sudova i tužilaštava

Pravne i pravosudne veštine

Dana 30. i 31. maja 2019. godine, Akademija Pravde u okviru PKOa-, sprovela je obuku na temu „Pravne i pravosudne veštine“.

Svrha ove obuke bila je da se unaprede znanja sudija u vezi uloge i značaju pravnih i pravosudnih veština.

Prvog dana ove obuke obrađivana su: Načela (principi) i veštine pravnog pisanja, IRAC metoda pravnog pisanja i praktična primena metoda IRAC. Drugog dana obuke su obrađivane: Tehnike Pravnog Istraživanja, kao i proces i principi dobrog pravnog pisanja.

Već u samom početku, su objašnjeni savremeni standardi pravnog pisanja i pravnog obrazloženje. Pisanje i obrazloženje deo su svakodnevnog rada svakog službenika suda i tužilaštva, te je stoga preduslov za poboljšanje kvaliteta sudskih odluka i raznih drugih akata, a zatim i kao preduslov za efikasnost i verodostojnost javnosti u sudskim odlukama.

Na ovoj obuci je naglašeno da se dobro pravno pisanje karakteriše preciznošću, čvrstom pravnom analitičkom osnovom, da ne bude samo izjava ili pregled činjenica i mišljenja, da bude organizovan i da ima reda u svom predstavljanju. Takođe je zatraženo da obuhvati sve specifične i konkretne aspekte, nedvosmislen, logičan, da ima strukturu i organizovanost, da

bude ispravan, sa dobrom gramatikom, interpunkcijom, ubedljive, da ubedi čitaoca da poveruje pisanju, lako razumljiv.

Takođe su objašnjeni koraci pre-pisanja kao što su: 1. Utvrđivanje svrhe, Zašto je dokument potreban, 2. Definisane auditorijuma - Ko će koristiti dokument i 3. Utvrđivanje prepreka.

Za metodu SPAZ (IRAC- na engleskom)- (Slučaj, Pravilo, Analiza i Zaključak) naglašeno se ona sastoji od osnovnih elemenata pomenute pravne analize. To je proces kroz koji svi pravници razmišljaju o bilo kom pravnom problemu. Primenom ove formule, smanjuje se složenost zakona i svodi se na jednostavnu jednačinu.

Tokom ove obuke korišćeni su metodi teorijskog objašnjenja, na osnovu slučaja studiranja i prakse, praćene interaktivnim diskusijama olakšanim od strane trenera, kroz analizu i obrade tema, fokusirajući se na primenu principa i veština pravnog pisanja, metoda SPAZ (IRAC) o pravnom pisanju i pravnim istraživačkim tehnikama, kao i kroz grupne zadatke za učesnike.

Korisnici su bili: Stručni saradnici, pravni službenici i asistenti - pravni sekretari itd.

Ostalo aktivnosti

Radionica za raspravu i izradu nacрта planova nadgledanja rada i strateškog plana rada, kao i programa obuke Akademije Pravde

Od 30. aprila do 3. maja 2019. godine, Akademija Pravde je sprovedla radionicu na temu: „Rasprava i izradu nacрта planova nadgledanja rada i strateškog plana rada, kao i programa obuke Akademije Pravde“.

Svrha ove radionice bila je izrada Plana nadgledanja Plana Rada i Strateškog plan, kao i standardi izdavanja, uključujući i procenu potreba za okvirni program za Akademiju Pravde.

Nakon analize i mnogobrojnih rasprava, radna grupa je radila na izradi Plana nadgledanja Plana Rada za 2019 godinu, kao i Plana nadgledan-

ja Strateškog Plana, AP-a, kao i identifikacija mogućih prilikom sprovođenja planiranih aktivnosti. Sem ovih dokumenata, radna grupa je takođe radila na izradi nacрта standarda za objavljivanja (publikacije) u časopisima Akademije a takođe je razgovarala i o mogućnosti izrade Okvirnog Programa obuke (2-3 godine) određivši strukture ovog programa što bi isti trebao da sadrži.

Učesnici su bili Izvršni Direktor Akademije, osoblje iz Odeljenja Programa i Odeljenja za Administraciju i Finansije.

Završna konferencija projekta "Vladavina prava u Evropi, zahtevi i izazovi za evropsko pravosuđe"

Dana 13-14 maja 2019, na Evropskom Sudu Pravde u Luksemburgu, zaključna konferencija projekta "Vladavina prava u Evropi, zahtjevi i izazovi za evropsko pravosuđe" organizovana je od strane EJTN (Evropske mreže za obuku sudija). Svrha ove konferencije je bio sažetak projekta vladavine prava koji je implementirao

EJTN 2018 i 2019, fokusirajući se na: raspravu o relevantnom razvoju sudske prakse Evropske konvencije i politike SE o vladavini prava; razmjene mišljenja o izazovima sa kojima se suočavaju sudije i tužioci u pružanju podrške vladavini prava, o kojima se raspravljalo na šest seminara projekta; razmatranje prioriteta, razvoja i budućih aktivnosti koje zahtijevaju

ključni akteri, kao što su sudski savjeti, pružatelji pravosudne obuke, evropske pravosudne asocijacije i mreže, uključujući primjerenost EJTN priručnika za primjenu zakona i priručnika za obuku u oblasti upravljanja Pravo EJTN-a, kao rad koji je sprovedla UNODC-ova Globalna Mreža Pravosudnog Integriteta.

Konferenciji su prisustvovali visoki predstavnici vladavine prava Evropske Unije i šire, uključujući predstavnike sudskih savjeta, sudije, tužioce, predstavnike institucija za pravosudnu obuku, stručnjake pravosudnog sistema, predstavnike udruženja i Evropske pravosudne mreže. Dok su učesnici sa Kosova na ovoj konferenciji bili g. Valon Kurtaj - izvršni direktor Akademije pravde i g. Skender Qoqaj – Predsedavajući Sudskog Saveta Kosova.

Završna konferencija Projekta "Vladavina prava u Evropi, zahtevi i izazovi za evropsko pravosuđe"

Priština, 15 maja 2019, g. Valon Kurtaj - Izvršni Direktor Akademije Pravde učestvovao je na prvom sastanku Upravnog Saveta i pokretanju projekta "Jačanje borbe protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici (Faza II)" koji finansira

Vlada Norveške i Savet Evrope, koju sprovodi Savet Evrope.

Na ovom događaju predstavljeni su ciljevi pro-

jekta i faze implementacije ovog projekta.

Takođe tokom ovog sastanka, od implementatora projekta, visoko je cenjena, saradnja sa institucijama koje igraju važnu ulogu u borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici, kao što su: Kancelarija nacionalnog koordinatora protiv nasilja u porodici, Ministarstvo rada i socijalne zaštite, Agencija za ravnopravnost polova, Akademija Pravde, Ombudsman, Kancelarija za zastupanje i pomoć žrtvama, civilno društvo i nevladine organizacije.

Seminar u Triru-Nemačka

Nga data 27- 28 maj 2019, në Trier të Gjermanisë është mbajtur seminari për zbatimin e direktivave të Bashkimit Evropian në vendimet e Gjykatave vendore të shteteve anëtare të BE-së.

Qëllimi i këtij seminari ishte zbatimi i drejtë i direktivave të BE-së nga shtete anëtare të BE-së.

Për dy ditë me radhë janë prezantuar direktivat e BE-së dhe janë elaboruar edhe përmes rasteve të studimit duke integruar edhe pjesëmarrësit në punë grupore për të ofruar zgjidhjet e tyre në zbatimin e direktivave.

Gjatë këtij seminari pjesëmarrësit patën rastin që për dy ditë me radhë të njihen edhe me praktikën e Gjykatave të shteteve anëtarë të BE-së, si dhe Vendimet e Gjykatave Evropiane.

Në këtë seminar nga Kosova ka marrë pjesë Ramush Bardiqi, gjyqtar në Gjykatën Themelore në Prishtinë.

Sastanak Programskog Saveta Akademije pravde

28. maja 2019. godine, na Akademiji pravde, održan je naredni sastanak Programskog Saveta AP.

Glavna tema razgovora na ovom sastanku bila je diskusija o Izvještaju Komisije za pregled aplikacija za obuku.

Članovi Programskog Saveta pregledali su jedan od zaprimljenih spisa svakog podnosioca zahtjeva u procesu odabira privremenih trenera na Akademiji pravde. U okviru ovog sastanka i razmatranja Izvještaja Komisije za ocjenjivanje obuke, Programski savjet je jednoglasno usvojio mišljenje Upravnom odboru Akademije o podnesenim prijavama za trenere.

Tokom ovog sastanka, članovi Programskog saveta takođe su razgovarali o mogućnosti izrade Okvirnog programa obuke u budućnosti, ali ne ostavljajući po strani druge važne teme za Akademiju pravde koje spadaju u nadležnost Upravnog odbora.

Sastanak Upravnog Saveta Akademije Pravde

Priština, 31 maja 2019, na Akademiji Pravde, održana je šesnaesta sednica Upravnog Saveta Akademije Pravde, koju je predvodio predsedavajući Saveta, g.Aleksander Lumezi, Glavni državni tužilac.

Upravni Savet je na ovom sastanku usvojio Program Početne Obuke za novoimenovane tužioce i zahtev Tužilačkog Saveta Kosova da započne početnu obuku za 12 novih tužilaca koji su usvojeni i odobrili imenovanje mentora u praktičnu obuku za ove tužioce.

Tokom ovog sastanka, Upravni Savet je formirao Redakciju za Publikacije Akademije Pravde i usvojio standarde objavljivanja.

Nadalje, Upravni Savet je takođe razmotrio organizaciju obuka sa donatorskom podrškom.

Na ovom sastanku, Upravni Savet je, u skladu sa dnevnim redom, razmatrao i donio neke druge važne odluke o radu Akademije Pravde.

<https://ad.rks-gov.net>

**Adresa: Lagja e Spitalit
Ul. "Muharrem Fejza" b.b.
Pristina, Republika Kosova**

**Tel: + 381 38 200 18 660
Fax: + 381 38 512 095
E-mail: infoad@rks-gov.net**